

ایران ورزشی

چگونه فیفا بزرگترین ماشین پول سازی تاریخ ورزش را ساخت؟

جام جهانی ۱۰ میلیارد دلاری

شانور بلیت‌ها و بازار فروش مجدد استفاده کرد؛ بازاری که در هر معامله، درصدی از مبلغ را نیز به این نهاد باز می‌گرداند.

اسپانسرها؛ رقابت برندهای بزرگ برای حضور در فوتبال

جام جهانی ۲۰۲۶ فرصتی طلایی برای شرکت‌های بزرگ جهان است. برندهایی مانند آدیداس، کوکاکولا، ونیزا، آرامکو و هیوندای که سال‌ها شریک فیفا بوده‌اند، همچنان در صدر فهرست حامیان مالی قرار دارند. در کنار آنها، شرکت‌هایی مانند بانک آو آمریکا و مک‌دونالدز نیز قراردادهای بزرگ برای حضور در این تورنمنت امضا کرده‌اند.

فیل کارلینگ، مدیرعامل بخش فوتبال آژانس ورزشی اکتاکون، معتقد است حضور جام جهانی در آمریکا باعث شد بسیاری از برندهای داخلی این کشور برای ورود به فوتبال احساس ضرورت کنند.

او می‌گوید: «شرکت‌های آمریکایی نمی‌خواستند رقیبانشان از این فرصت استفاده کنند و آنها عقب بمانند. جام جهانی در آمریکایک رویداد ورزشی نبود، بلکه یک اتفاق فرهنگی و تجاری بزرگ بود.»

با وجود رشد شبکه‌های اجتماعی و پلتفرم‌های دیجیتال، حق پخش تلویزیونی همچنان یکی از ستون‌های اصلی درآمد فیفا است.

این نهاد پیش‌بینی کرده در چرخه مالی ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۶ حدود ۵.۲ میلیارد دلار از حق پخش تلویزیونی درآمد داشته باشد. جام جهانی همچنان تنها رویدادی است که می‌تواند مخاطباتی فراتر از فوتبال جذب کند. بسیاری از کسانی که در طول چهار سال مسابقات فوتبال ران‌دنبال نمی‌کنند، هنگام جام جهانی پای تلویزیون می‌نشینند.

پیر مانش، متخصص فروش حقوق پخش فوتبال در اروپا، درباره اهمیت این رقابت می‌گوید: «جام جهانی بزرگترین برندی فوتبال است. این تورنمنت کسانی را جذب می‌کند که هوادار دائمی فوتبال نیستند.»

در آمریکا نیز استقبال تاریخی از مسابقات نشان داد فوتبال در حال تبدیل شدن به یک ورزش مهم‌تر در این کشور است. حتی حذف تیم ملی آمریکا نیز میلیون‌ها بیننده را پای تلویزیون کشاند و رکوردهای جدیدی ثبت کرد.

چالش بزرگ فیفا: آیا این رشد ادامه خواهد داشت؟

با وجود موفقیت اقتصادی جام جهانی ۲۰۲۶، پرسش اصلی این است که آیا فیفا می‌تواند این سطح از درآمد را در آینده حفظ کند؟

جام جهانی ۲۰۳۰ در اسپانیا، پرتغال و مراکش از نظر بازار اقتصادی با آمریکا قابل مقایسه نیست. قدرت خرید هواداران، حجم اسپانسرهای داخلی و ظرفیت تجاری این کشورها تفاوت زیادی با آمریکای شمالی دارد. به همین دلیل، برخی کارشناسان معتقدند جام جهانی ۲۰۲۶ ممکن است یک استثنا در تاریخ درآمدزایی فیفا باشد. افزایش تعداد تیم‌ها نیز راهی است که فیفا برای حفظ رشد اقتصادی دنبال می‌کند؛ حتی صحبت از احتمال حضور ۶۴ تیم در جام جهانی‌های آینده مطرح شده است.

اما کارشناسان هشدار می‌دهند افزایش بیش از حد تعداد تیم‌ها ممکن است کیفیت مسابقات را کاهش دهد.

جام جهانی ۲۰۲۶ تنها یک تورنمنت فوتبال نیست؛ پروژه عظیم اقتصادی است که فیفا را وارد مرحله‌ای تازه از درآمدزایی کرده است. رقابتی که با میزبانی مشترک آمریکا، کانادا و مکزیک برگزار می‌شود، قرار است نخستین رویداد ورزشی تاریخ باشد که درآمدی ۱۰ میلیارد دلاری را تجربه می‌کند؛ عددی که حتی بزرگ‌ترین رویدادهای ورزشی جهان مانند المپیک و سوپرپول نیز فاصله زیادی با آن دارند.

فیفا در گزارش مالی سال ۲۰۲۲، پس از جام جهانی قطر، با افتخار از درآمد نزدیک به ۵.۸ میلیارد دلاری خود سخن گفت؛ رقمی که در آن زمان یک رکورد تاریخی محسوب می‌شد. افزایش درآمد‌های تجاری، حق پخش تلویزیونی، فروش بلیت و قراردادهای اسپانسر با عت شد جام جهانی قطر تقریباً دو برابر جام جهانی آفریقای جنوبی در سال ۲۰۱۰ درآمد ایجاد کند.

اما این رکورد تنها چهار سال دوام داشت. جام جهانی ۲۰۲۶ قرار است مرزهای جدیدی برای درآمدزایی فیفا تعریف کند؛ تورنمنتی با ۴۸ تیم، ۱۰۴ مسابقه و گستره‌ای بی‌سابقه که از مکزیکوسیتی تا کوکونوراز و سواحل غربی آمریکا تا بوستون در شرق ادامه دارد.

جانی اینفانتینو رئیس فیفا، بارها تأکید کرده که این دوره می‌تواند درآمدی نزدیک به دو برابر جام جهانی قطر ایجاد کند؛ هدفی که اگر محقق شود، فوتبال ملی راه بزرگ‌ترین صنعت ورزشی جهان تبدیل خواهد کرد.

جام جهانی؛ فراتر از المپیک و دیگر رقابت‌ها

سال‌ها المپیک تابستانی نزدیک‌ترین رقیب جام جهانی از نظر اهمیت و درآمد محسوب می‌شد، اما فاصله این دو رویداد روز به روز بیشتر شده است. المپیک پاریس ۲۰۲۴ حدود ۵ میلیارد دلار درآمد داشت، در حالی که یورو ۲۰۲۴ نیز با وجود محبوبیت بالای فوتبال اروپا، حدود ۲.۹ میلیارد دلار درآمدزایی کرد.

راز موفقیت جام جهانی در یک واژه خلاصه می‌شود: «تقاضا». همین موضوع باعث شده فیفا برای چرخه مالی ۲۰۲۷ تا ۲۰۳۰ نیز انتظار درآمدی بیشتری داشته باشد؛ دوره‌ای که با صدها سالگی جام جهانی در سال ۲۰۳۰ در اسپانیا، پرتغال و مراکش و کشورهای آمریکای جنوبی ادامه خواهد یافت.

بازار آمریکا؛ موتور اصلی درآمدزایی فیفا

مهم‌ترین برگ برنده جام جهانی ۲۰۲۶، حضور در بازار آمریکا است؛ کشوری که بزرگ‌ترین اقتصاد جهان را در اختیار دارد و هواداران آن سال‌هاست به پرداخت مبالغ بالا برای تماشای رویدادهای ورزشی بزرگ عادت کرده‌اند. از مجموع ۱۰۴ مسابقه این جام، ۷۸ بازی در خاک آمریکا برگزار شده و تمام دیدارهای مرحله حذفی پس از یک‌هشتم‌نهایی نیز در این کشور انجام می‌شود.

فیفا پیش‌بینی کرده درآمد حاصل از فروش بلیت و خدمات میهمان‌نوازی در این دوره به حدود ۳.۵ میلیارد دلار برسد؛ رقمی که سه برابر درآمد مشابه جام جهانی قطر است. افزایش تعداد تیم‌ها از ۳۲ به ۴۸، اضافه شدن ۴۰ مسابقه و افزایش ظرفیت فروش بلیت، اصلی‌ترین عوامل این رشد هستند.

البته روش‌های جدید درآمدزایی نیز نقش مهمی دارند. فیفا برای نخستین بار به شکل گسترده تراز قیمت‌گذاری جام طلایی جام جهانی دارن که شاید همه شما از آن با خبر نباشید! جام اصلی جهانی ۶۰۱۷۵ کیلو وزن دارد و با ۵ کیلو طلای ۱۸ عیار ساخته شده، اما قهرمان فقط چند دقیقه آن را در دست می‌گیرد! فیفا بلافاصله جام را پس گرفته و یک کپی طلایی برنزی به قهرمان می‌دهد. دلیل؟ برزیل در ۱۹۷۰ جام اصلی (ژول ریمه) را برای همیشه گرفت، اما بعداً به سرعت رفت و احتمالاً ذوب شد. از آن روز، فیفا دیگر جام اصلی را به هیچ‌کس نداد!

کابوس آرژانتین، داور فینال جام جهانی!

مکزیک - اکوادور را قضاوت کرده بود، اما نامش بیش از هر چیز با جام جهانی ۲۰۲۲ گره خورده است؛ جایی که داور دیدار آرژانتین و عربستان سعودی بود؛ مسابقه‌ای که با شکست ۲ بر یک شاگردان لیونل اسکالونی همراه شد و همچنان آخرین شکست آرژانتین در تاریخ جام‌های جهانی به شمار می‌رود.

از سوی دیگر، اسپانیا خاطرات خوشی از قضاوت این

فیفا قضاوت دیدار فینال جام جهانی ۲۰۲۶ بین اسپانیا و آرژانتین را به اسلاکو وینچیچ، داور سرشناس اسلوونیایی سپرد؛ داوری که یک خاطره تلخ برای آلپی سلسسته و یک آمار امیدوارکننده برای لاوچا به همراه دارد.

وینچیچ برای سومین بار در این دوره از جام جهانی سوت خواهد زد. او پیش از این دیدارهای برزیل - مراکش و

کفش‌هایی که کار گزارشگران جام جهانی را سخت کردند

خوش‌رنگ‌های دردسرساز

مثل نقطه‌های کوچکی هستند که روی زمین حرکت می‌کنند. برای همین به دنبال هر نشانه‌ای می‌گردید تا بتوانید آنها را از هم تشخیص دهید. رنگ کفش‌ها معمولاً اولین چیزی است که به آن توجه می‌کنید، چون بیشتر به چشم می‌آید. وقتی کفش‌ها رنگ‌های متنوعی داشته باشند، کار خیلی راحت‌تر می‌شود، اما حالا که تعداد زیادی از بازیکنان کفش صورتی پوشیده‌اند، این مزیت تقریباً از بین رفته است.»

بیان دارک، گزارشگر باسابقه که در جام جهانی ۲۰۲۶ برای فاکس اسپورتنس فعالیت می‌کند، در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «شاید فقط گزارشگران به این موضوع اهمیت بدهند، اما چرا تقریباً همه بازیکنان جام جهانی کفش‌های صورتی یکسان پوشیده‌اند؟ حتماً دلایل تجاری دارد، اما واقعاً خسته‌کننده و تکراری است. مگر کفش‌ها در رنگ‌های دیگر تولید نمی‌شوند؟»

درک ری، دیگر گزارشگر فاکس اسپورتنس، حتی صریح‌تر به این موضوع واکنش نشان داد و با لحنی طنزآمیز گفت که «کفش‌های صورتی را باید به سطل زباله تاریخ فرستاد.» او در گفت‌وگویی توضیح داد: «مردم همیشه می‌پرسند برای اینکه بازیکنان را سریع و درست تشخیص بدهید چه کار می‌کنید. رنگ کفش‌ها بخش مهمی از این فرایند است. به محض ورود تیم‌ها به زمین، فهرست بازیکنان را آماده می‌کنم و هنگام گرم کردن، با دوربین دوچشمی تکن‌کن آنها را زیر نظر می‌گیرم تا رنگ کفش و دیگر ویژگی‌های ظاهری‌شان را یادداشت کنم.»

در این جام جهانی، صورتی رنگ مد شده است و همین موضوع برای هر گزارشگری آزادرنده است. معمولاً ترکیبی از کفش‌های سفید، مشکی، قرمز، نارنجی و آبی می‌بینیم، اما این بار تقریباً همه کفش‌ها صورتی هستند.»

از دامه می‌دهد: «چند بازی این جام جهانی را در ورزشگاه سوفای لس‌آنجلس گزارش کرده‌ام. ورزشگاه فوق‌العاده‌ای است، اما جایگاه گزارشگران تقریباً در بالاترین نقطه قرار دارد. از آن بالا، بازیکنان

فیفا در جام جهانی برای اولین بار به سبک NFL، حلقه‌های قهرمانی را برای تیم اول تدارک دیده است. فیفا در جام جهانی ۲۰۲۶ سنت جدیدی را آغاز می‌کند؛ علاوه بر جام و مدال طلا، قهرمانان حلقه‌های شخصی سازی شده دریافت می‌کنند! هر حلقه با طلای خالص و الماس ساخته شده و ارزشی بین ۳۰ تا ۵۰ هزار دلار دارد. بازیکن قهرمان، پس از مراسم، حلقه‌ای متناسب با انگشت خود دریافت می‌کنند. همچنین ۱,۹۹۶ حلقه کلکسونی شماره‌دار به فروش می‌رسد. در مجموع تنها ۲,۰۲۶ حلقه وجود خواهد داشت؛ خاص‌ترین جام جهانی تاریخ!

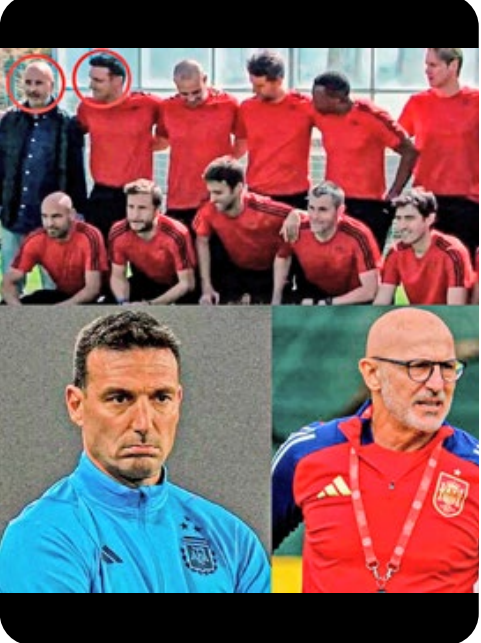
فیفا در جام جهانی ۲۰۲۶ سنت جدیدی را آغاز می‌کند؛ علاوه بر جام و مدال طلا، قهرمانان حلقه‌های شخصی سازی شده دریافت می‌کنند! هر حلقه با طلای خالص و الماس ساخته شده و ارزشی بین ۳۰ تا ۵۰ هزار دلار دارد. بازیکن قهرمان، پس از مراسم، حلقه‌ای متناسب با انگشت خود دریافت می‌کنند. همچنین ۱,۹۹۶ حلقه کلکسونی شماره‌دار به فروش می‌رسد. در مجموع تنها ۲,۰۲۶ حلقه وجود خواهد داشت؛ خاص‌ترین جام جهانی تاریخ!

فیفا در جام جهانی ۲۰۲۶ سنت جدیدی را آغاز می‌کند؛ علاوه بر جام و مدال طلا، قهرمانان حلقه‌های شخصی سازی شده دریافت می‌کنند! هر حلقه با طلای خالص و الماس ساخته شده و ارزشی بین ۳۰ تا ۵۰ هزار دلار دارد. بازیکن قهرمان، پس از مراسم، حلقه‌ای متناسب با انگشت خود دریافت می‌کنند. همچنین ۱,۹۹۶ حلقه کلکسونی شماره‌دار به فروش می‌رسد. در مجموع تنها ۲,۰۲۶ حلقه وجود خواهد داشت؛ خاص‌ترین جام جهانی تاریخ!

1

2

3

